

Europa encercla el contraban d'Andorra

La pressió de la Guàrdia Civil en les immediacions de la frontera andorrana posa molt difícil el pas del contraban. Les autoritats europees exigeixen més rigor a Andorra, que sap que les mesures a prendre trasbalsaran la seva estructura econòmica.

S'han acabat les concessions al país dels Pirineus. La frontera d'Andorra amb l'Alt Urgell, la Cerdanya i el Pallars Sobirà es troba, des del mes d'octubre del 1997, literalment ocupada pels Grups d'Acció Rurals (GAR) de la Guàrdia Civil, un cos especial que combat el terrorisme al País Basc. La finalitat de l'operació, segons fonts de la subdelegació del govern espanyol a Lleida, és "eliminar d'una vegada per sempre el contraban de tabac que prové d'Andorra".

La situació que han portat els GAR és nova tant per l'Alt Urgell com per Andorra. El desplegament amenaça les economies del Principat d'Andorra, on algunes fàbriques de tabac han hagut de reduir l'activitat, i a la Seu d'Urgell, l'oficina comarcal de l'INEM ha rebut més sol·licituds de treball els últims tres mesos de 1997 que durant la resta de l'any.

El setge que ha posat la Guàrdia Civil depassa les fronteres i els interessos de l'estat espanyol. Andorra ha provocat la desestabilització de les balances fiscals d'alguns països europeus, oimés en un moment en què es fan grans esforços per la convergència europea.

La invasió de tabac anglès a baix preu en els mercats europeus procedent del Principat d'Andorra i els 400.000 paquets diaris de tabac que sortien d'Andorra han fet acabar la paciència a la Unió Europea. La proposta dels quinze és clara, que Andorra penalitzi el contraban de tabac. El govern del

Principat d'Andorra, però, adueix per boca del ministre d'Afers Extranjers andorrà, Albert Pintat, que "el contraban de tabac no és delictu a Andorra i que per tant no és un assumpte del país resoldre'l".

Estudis fets per l'estat espanyol demostren que el 27% del tabac que entra il·legalment a les seves fronteres procedeix d'Andorra. Durant l'any 1997 dels 2.645 milions de paquets de tabac que es calculaven que es van consumir a l'estat espanyol, 350 milions eren de contraban. Segons fonts de l'Agència Tributària, l'estat espanyol deixa d'ingressar uns 125.000 milions de pessetes l'any en concepte de taxes a causa del contraban.

De tot aquest ball de xifres l'estat i els seus contribuents en són els perdedors, però també hi ha uns guanyadors clars. Els fabricants i pagesos del Principat d'Andorra s'enduen bona part dels beneficis que genera el contraban. L'altra part, també important, se l'enduen els mateixos contrabandistes. Fins que no van arribar els GAR a l'Alt Pirineu es pagaven unes 8.000 pessetes per caixa de 50 cartrons, des d'Andorra fins a l'Alt Urgell, ara, amb el desplegament dels agents especials de la Guàrdia Civil aquesta xifra s'ha duplicat. Les comandes des de l'Alt Urgell fins a Barcelona o Lleida també s'han incrementat i de les 16.000 pessetes han passat a les 30.000.

El blindatge de la frontera, però, ha portat els contrabandistes a cercar noves rutes com la frontera francesa amb Andorra via el Pas de la Casa i entrar novament a l'estat espanyol per Puigcerdà, a més d'altres recursos per sobreviure. Una d'aquestes noves sortides és el contraban d'altres productes que no sigui tabac. Un contrabandista que ha volgut mantenir el seu anonimata ha manifestat a EL TEMPS que "ara el sector s'ha diversificat més, s'entren productes cosmètics o medicines que són molt cares a Espanya". Ell mateix, ha reconegut que a l'hivern i amb la neu el setge dels GAR "no es tan

important perquè podem passar per la muntanya amb motos de neu".

'Rambos' a la caça de contrabandistes. La unitat dels Grups d'Acció Rural que combaten el contraban d'Andorra són autèntics *rambos* acostumats a la lluita antiterrorista contra ETA. El nombre d'agents no s'ha fet oficial, es calcula que són uns 70, però la subdelegació del govern espanyol a Lleida no ha confirmat ni desmentit aquesta xifra. Els GAR provenen de quatre companyies de Navarra, Guipúscoa, Alaba i Biscaia. Aquests homes treballen sense horari ni or-

diplomàtiques entre Andorra i Espanya, que viuen un dels pitjors moments de la història. Un decàleg de bones intencions del govern andorrà enviat a Madrid i els compromisos d'ara fa un any del cap de l'executiu, Marc Forné, són els únics passos que ha fet el petit país per resoldre el problema del contraban.

D'altra banda, Gran Bretanya, un dels països afectats pel contraban, també vol posar fi a la intensa importació de tabac procedent del Regne Unit cap Andorra i que surt a través dels canals il·legals.

La Unió Europea exigeix a Andorra que presenti propostes clares i concises per eliminar el con-

CARLES PONT

dre establert, són insubornables i compten amb mitjans millors que els dels agents que habitualment controlen la frontera.

Fonts de la subdelegació de Lleida han afirmat: "s'hi estaran tant de temps com sigui necessari, farfem un favor als contrabandistes dient quin dia marxaran els GAR".

L'efectivitat d'aquest grup d'elit sembla evident, la confiscació de tabac els darrers tres mesos ha crescut més d'un 250%, i la seva presència, segons els experts, pot fer replantejar la política de l'executiu andorrà i el delictu del contraban de tabac.

El setge dels GAR a l'Alt Pirineu ha empitjorat les relacions

traban. Entre aquestes es requereix informació periòdica sobre la balança comercial i de forma específica sobre la conducta del sector tabaquer, a banda de la més important, la penalització del contraban.

Els requisits de la Unió Europea arriben en un moment difícil per Andorra, ja que el país pirinenc intenta a la desesperada continuar a l'ombra d'aquells que tenen les regnes d'Europa, però aquests exigeixen més rigor al Principat, no solament en el tabac, sinó també en la llei laboral del país, que presenta deficiències clares.

Andorra intenta a la desesperada continuar a l'ombra d'aquells que tenen les regnes d'Europa, però la UE exigeix al Principat que presenti propostes clares per eliminar el contraban. Mentrestant, els GAR fan la seva feina amb gran profusió de mitjans, com s'observa en la pàgina anterior.

Carles Pont